

ת"פ 14231/04/22 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 14231-04-22 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני בעניין:	כבוד השופט אלכס אחטר המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד דורית לוי פרנק
נגד הנאשם		פלוני ע"י ב"כ עוה"ד שחף אולמן ממשרדה של עו"ד תמי אולמן

גזר דין

הנאשם הודה והורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, עבירות **תקיפת סתם של קטין עליו אחראי הנאשם** (ריבוי עבירות) לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין תשל"ז - 1977 ועבירות **איומים** (מספר עבירות) לפי סעיף 192 לחוק העונשין וזאת על בסיס העובדות המפורטות בכתב האישום המתוקן. בתמצית, במשך מספר שנים נהג הנאשם לתקוף את ארבעת ילדיו הקטינים באמצעות דחיפות, סטירות ובעיטות וכן לקלל אותם ולכנות אותם בכינויים משפילים.

הנאשם נעצר מאחורי סורג ובריח מתאריך 24.03.22 ועד לתאריך 02.06.22 אז שוחרר למעצר בית מלא בתנאים מגבילים שאסרו עליו כל קשר עם אשתו וילדיו, לרבות הרחקתו לעיר בית שמש. איסור יצירת הקשר בוטל בהדרגה בהתאם לצורך הטיפול עד שכלל ההגבלות הוסרו בתאריך 11.01.23.

בדיון שהתקיים בפני בתאריך 13.09.22 הודיעו הצדדים שגובש ביניהם הסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בכתב אישום מתוקן, יורשע ויפנה לקבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו טרם שמיעת טיעוני הצדדים לעונש. ההסדר לא כלל ענישה מוסכמת. בהתאם לאמור, הוגש כתב האישום המתוקן, הנאשם הודה והורשע והופנה לקבלת תסקיר בעניינו.

תסקירי שירות המבחן

בתאריך 13.03.23 הוגש תסקיר שירות המבחן לפיו הנאשם, בן 45, נשוי ואב לשישה ילדים בגילאי 8-19 שטרם מעצרו עבד כמורה.

לנאשם זוג הורים וארבעה אחים. אביו של הנאשם התמודד עם התמכרות לאלכוהול והגיב כלפי הנאשם ואחיו באלימות

על מנת לחנכם. בין ההורים שררה מתיחות שהתבטאה במריבות קשות ובאלימות מילולית הדדית לעיני ילדי המשפחה. בעקבות כך, הנאשם הרבה לבלות מחוץ לבית והתמודד עם קשיים לימודיים שלא קיבלו מענה.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות, התגייס לצבא והשתחרר לאחר 4 חודשים על רקע אי התאמה. לאחר שחרור עבד בשיפוצים ולמד לימודי הוראה. עד למעצרו, עבד כמורה כבית ספר יסודי.

הנאשם נישא לאשתו בגיל 23, לבני הזוג נולדו שישה ילדים. אשתו של הנאשם מנהלת משפחתון בביתם.

הנאשם תיאר שלאחר שנולדו ילדיהם, התקשו הוא ואשתו בהצבת גבולות, חווה תחושות לחץ ועומס ואובדן שליטה כאשר ילדיו לא הלכו באופן סדיר למסגרות החינוכיות ולא נשמעו לסמכותו. מתוך תחושת חוסר השליטה ואובדן העשתונות, הנאשם הגיב כלפי ילדיו באלימות פיזית, רגשית ומילולית.

הנאשם ומשפחתו נחשבו בקהילה שלהם כמשפחה טובה וחזקה המבוססת על ערכי נתינה לזולת ומתוך כך, נמנעו מלגשת לטיפול זוגי ומשפחתי והשקיעו מאמצים בשמירת התמונה של משפחה חיובית ומתפקדת.

לאחר חשיפת העבירות, הנאשם נעצר, בהמשך שוחרר בהרחקה לעיר מרוחקת ונאסר עליו ליצור קשר עם אשתו וילדיו למשך 9 חודשים. בהמשך שונו ההגבלות והותר לנאשם לפגוש את משפחתו פעם בשבוע, בתחילה במרכז קשר, וכיום בדירה בה מתגורר לבדו. הנאשם איננו בקשר עם בנו הבכור, המתלונן בתיק זה, עקב סירובו של הבן.

הנאשם חושש לשוב לביתו בטרם ישלים את הטיפול מחשש להתדרדרות מחודשת במצב המשפחתי. בכוונת הנאשם להשתלב בטיפול משפחתי באמצעות הרווחה במקום מגורי המשפחה.

הנאשם הסביר את הרקע לביצוע העבירות, הביע אמפטיה לילדיו, לצד חרטה על התנהלותו והביע רצון לשוב לקשר עימם ולתפקד כהורה. שירות המבחן התרשם הנאשם נעדר כלים להתמודדות עם מצבי לחץ ומצוקה. מעצר הנאשם היה קשה עבורו ובמהלכו חווה חרדות ומחשבות אובדניות עקב החשיפה לחברה עבריינית.

הנאשם מטופל במרכז למניעת אלימות ומשתף פעולה בטיפול. הנאשם מצליח להיעזר וניכרת התקדמות במצבו. הגורמים המטפלים ממליצים שהנאשם יחדש את קשריו עם בני המשפחה, בתהליך הדרגתי, על מנת לבסס אינטראקציה חיובית תחת פיקוח. אשתו וילדיהם מטופלים על ידי שירותי הרווחה ועתידים להתחיל טיפול יחד עם הנאשם.

מאז מעצרו של הנאשם, אשתו מתקשה בתפקוד וניהול הבית, מצד הילדים עולים קשיים רגשיים והתנהגותיים והם נעדרים ממסגרות החינוך. הבן הבכור נמצא במצב נפשי קשה וחושש מחזרתו של הנאשם הביתה, בניגוד לאמו ואחיו, דבר היוצר קונפליקט נאמנויות ומגביר את מצוקתו ולכן מקבל טיפול רגשי.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות ושירות המבחן התרשם שהוא משתף פעולה עם גורמי הטיפול השונים, מביע מוטיבציה לשינוי מצבו ואמפטיה כלפי ילדיו. הנאשם לוקח אחריות על מעשיו ומבין שעליו לשאת בענישה. עם זאת, הנאשם ומשפחתו נזקקים להמשיך בטיפול. על מנת שההליך הטיפולי יתרחש באופן מדורג ומפוקח, המליץ שירות המבחן על דחייה של שלושה חודשים בטרם יגבש המלצה עונשית.

בתאריך 26.06.23 הוגש תסקיר משלים במסגרתו תואר שבתקופת הדחייה התראה הנאשם אחת לשבוע עם בני משפחתו בטיפול משפחתי והוא עצמו ממשיך גם בטיפול הפרטני בשירותי הרווחה. הנאשם תיאר שהטיפולים עוזרים לו לשנות את דפוסי התנהגותו וחשיבתו. הנאשם מצליח ליצור קשר מיטבי עם ילדיו הצעירים ומנסה בעזרת מכתבים להתקרב אל ילדיו הגדולים. ילדיו של הנאשם אינם לומדים במסגרות חינוך עקב קשייה של אשתו בניהול מיטבי של הבית לבדה.

אשתו של הנאשם מטופלת אף היא בטיפול פרטני וזאת נוסף על הטיפול המשפחתי ומסרה שמצליחה להציב גבולות לילדיה והם מגיעים למסגרות החינוך באופן סדיר, מלבד בנה המתבגר, איתו היא חווה קשיים רגשיים והתנהגותיים. עוד תיאר שחל שינוי בנאשם והוא מכיל סיטואציות מורכבות בצורה טובה יותר. לכן, היא מעוניינת שהנאשם יחזור בהדרגה לביתם והם ינהלו אורח חיים נורמטיבי בליווי אנשי המקצוע.

מבירור שנערך עם גורמי הרווחה, נמסר שהנאשם משולב טיפול פרטני למניעת אלימות לצד הטיפול המשפחתי וכך גם ילדיו מקבלים מענים טיפוליים. עם זאת, נמסר שהתקבל דיווח על כך שהנאשם מנסה לשלוט באשתו ובילדיו באמצעות שיחות טלפוניות. כך גם הגורם הטיפולי המטפל מסר שהנאשם משתף פעולה בטיפול אך ממשיך להציג תמונה חיובית ומתקשה להעמיק בקשייו ולכן מומלץ על המשך הטיפולים הפרטני והמשפחתי.

למרות המוטיבציה של הנאשם להיעזר בטיפול, בשל השלב הראשוני בו הוא מצוי, המליץ שירות המבחן על דחייה נוספת של שלושה חודשים בטרם יגבש את המלצתו.

לאחר ששמעתי את דברי הנאשם בפני בדיון מתאריך 04.07.23, הוריתי על קבלת תסקיר נוסף.

בתסקיר הסופי שהוגש בתאריך 24.10.23 צוין שבהמלצת הגורמים המטפלים, הנאשם עבר להתגורר ביחידת דיור הסמוכה לביתם ויתחיל לעבוד בשעות אחר הצהריים כמורה בבית ספר סמוך. הנאשם תיאר שילדיו מתמידים בהגעה למסגרות החינוכיות והמתבגרים לומדים בישיבה פנימייתית כאשר בנו הבכור מתגורר אצל דודיו. הנאשם תיאר שיחסייהם טובים אך הקושי העיקרי מצוי מול בתו הגדולה (בת 18.5) אשר גרה בבית ומתקשה לקבל את חזרתו למגורים סמוכים ואיננה נמצאת במסגרת לימודית.

הנאשם מתמיד בטיפול הפרטני ויחד עם אשתו וחלק מילדיהם מתמידים בטיפול המשפחתי והליכים אלה עוזרים לו לשנות את דפוסי מחשבתו.

הגורמים הטיפוליים מסרו שהנאשם משתף פעולה בטיפול, ומשתף בקשייו וברגשותיו. הנאשם ואשתו החלו גם בטיפול זוגי והנאשם מתקדם בצורה טובה בהליך הטיפולי ומצליח לשפר את דפוסי התנהגותו וחשיבתו. שירות המבחן התרשם מחשיבות המשך הטיפולים הפרטני והמשפחתי ולאור האמור, המליץ על הטלת צו מבחן למשך שנה ועל הטלת מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה ככל הניתן.

טיעונים לעונש

בתאריך 25.12.23 התקיימה בפני ישיבת טיעונים לעונש.

מטעם הנאשם הוגשו תעודות ומכתבים שונים (נ/1) והעידו אשתו ושלושה מכרים המכירים את הנאשם ומשפחתו מזה שנים. אשתו של הנאשם סיפרה שלאחר מעצרו של הנאשם הבית התפרק ואותות המעצר ניכרו על חלק מילדיהם. מאז שובו של הנאשם, כולם נכנסו לטיפולים שונים והבית התחיל להשתקם, כאשר הקשר עם הנאשם הולך ונבנה.

מר ב' העיד שהוא מכיר את הנאשם מזה 12 שנה והנאשם עשה שינוי מקצה לקצה וכעת מקבל את ילדיו בכל מצב.

מר מ' העיד שהוא מכיר את הנאשם מהקהילה והנאשם היה עוזר לקהילה במשך שנים כשריכז שלל פעולות התנדבותיות.

גברת ב"ס העידה שהיא עובדת סוציאלית במקצועה ועובדת בכפר ילדים כאשר מרבית ילדיה היו תלמידיו של הנאשם או במשפחתו של אשת הנאשם. בן סימון העידה שהילדים מרגישים אהבה ואכפתיות כלפי הנאשם וגם אחרי שכבר סיימו ללמוד אצלו, הם מחכים לשיחות ממנו מאחר שקיבלו ממנו הרבה.

בא כוח המאשימה, הפנה בטיעוניו לעובדות כתב האישום המתוקן לפיו העבירות שביצע הנאשם כלפי ילדיו נמשכו מספר שנים וטען שבמעשיו, פגע הנאשם בערכים של שלמות גופם ונפשם של בני משפחתו ובזכותם ליחסי אהבה, שלום וכבוד בתוך ביתם. בנסיבות אלה, הפסיקה קבעה שנדרשת ענישה מוחשית שתרתיע עברייניים פוטנציאליים ולכן יש לקבוע מתחם ענישה שנע בין 15 לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

לנאשם אין הרשעות קודמות או מאוחרות והוא הודה בהזדמנות הראשונה בכתב האישום המתוקן ולקח אחריות מלאה על מעשיו. מאחר שהנאשם נרתם להליך הטיפולי ועבר בו כבר דרך וכן משתף פעולה ומתמיד בו לאורך זמן, סבורה המאשימה שבמקרה קונקרטי זה ניתן לסטות מהמתחם אליו עתרה מטעמי שיקום וביקשה להטיל עליו 6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות, צו מבחן למשך שנה, מאסר על תנאי וקנס.

בטיעוניה, ב"כ הנאשם הפנתה לנסיבות האישיות של הנאשם ולנסיבות שגרמו לשינוי בהתנהגותו כלפי ילדיו. לדבריה, הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה וכבר בהזדמנות זו ביקש לקבל טיפול על מנת לשקם את משפחתו שניזוקה עקב התנהלותו.

הנאשם שהה חודשיים במעצר מאחורי סורג ובריח ובמשך 9 חודשים הורחק מביתו ומבני משפחתו, דבר שהיה קשה לו

מאוד. באת כוחו הוסיפה שכיום הנאשם שב להתגורר בביתו עם משפחתו והוא מחזיק בשלוש משרות לאחר שמשרד החינוך אפשר לו לחזור לעבודתו.

באת כוח המשיב הפנתה לפסיקה רלוונטית וביקשה להטיל על הנאשם 3 חודשי מאסר בעבודות שירות וזאת על מנת שלא לפגוע במשפחה כולה כאשר הנאשם הוא המפרנס היחיד.

הנאשם ביקש לשאת דבריו ומדם ליבו תיאר כיצד המעצר וההליך בעקבותיו גרמו לו לעצור ולקחת את הדברים למקום חיובי, כיצד נרתם להליכים הטיפולים ואת הקושי שלא להיות בקשר עם אשתו וילדיו. הנאשם תיאר את הקשיים עימם מתמודד בטיפול ואת ההליך הדרגתי בו חזר לביתו ולקשר עם משפחתו. הנאשם תיאר שהצטברו להם חובות רבים ולכן הוא עובד בשלושה מקומות שונים.

הנאשם אמר שכל התהליך היה הדבר הכי קשה שעבר בחייו אך הוא גם הדבר הטוב ביותר שקרה לו מאחר שכיום האווירה בבית שונה ונעימה, הקשר שלו עם ילדיו אחר והוא למד כיצד להתנהל אחרת. הנאשם הביע צער על עוגמת הנפש שגרם לבני ביתו ואמר שהוא מבין שעליו לקבל עונש על מעשיו וזאת, לצד רצונו בהמשך הטיפולים.

בעקבות עמדות הצדדים, הורתי על עריכת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות שיבחן את כשירות הנאשם לבצע עבודות שירות ככל שכך יוחלט. בתאריך 14.02.24 הוגשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות לפיה הנאשם נמצא כשיר לבצע עבודות שירות באנדרטת מג"ב בברקאי.

דין והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו40ה' לחוק.

בענייננו, אין חולק כי גם לאחר תיקון כתב האישום מדובר בעבירות אלימות ובמעשים כעורים המופנים כלפי ילדי המשפחה, בתוך התא המשפחתי, הפוגעת בכבודם ובזכותם לביטחון ולהגנה דווקא מצד זה אשר אמון על שלומם

ושלוותם. לעניין זה, אפנה לע"פ 6758/07 פלוני נ' מ"י, שם נקבע לעניין זה כדלהלן:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג."

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות בהן הורשע הנאשם בכתב האישום המתוקן, הם הפגיעה בשלומם של הנפגעים - ילדיו הקטינים של הנאשם, בזכותם לכבוד ולביטחון בתוך התא המשפחתי, וכמובן הצורך לשמור על שלוותם בתוך התא המשפחתי ובתוך ביתם מבצרם. כפי שנכתב ברע"פ 3719/21 פלוני נ' מדינת ישראל (07.06.21):

"זה לא כבר, עמדתי על הפסול שבתופעת האלימות בתוך התא המשפחתי, ההרס שיכול להיגרם בעקבותיה, ובפרט הפגיעה בתחושת הביטחון של יושבי הבית, כבודם ושלמות גופם (רע"פ 538/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.2.2021))."

וכן ברע"פ 538/21 פלוני נ' מדינת ישראל (04.02.21):

"תופעת האלימות במשפחה היא תופעה נפסדת הפוגעת פגיעה קשה בתחושת הביטחון, כבודן ושלמות גופן של נשים, בתוך ביתם, מבצרם. בנסיבות העניין, משתקפת אף חומרה יתרה כשהמבקש תקף את בתו, תוך שניצל את כוחו - בעוד שבתפקידו כהורה עליו להיות למגן לבני ביתו. בהתאם לכך, נדרשת ענישה מוחשית, אשר יש בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאלים מנקיטת אמצעי אלימות כלפי בני משפחתם (רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.2021))."

אשר לנקיטת אלימות כלפי קטינים לצורך "חינוכם" קבע בית המשפט העליון שמדובר בתופעה חמורה ופסולה שאבד עליה הכלח ושנזקה רב (ע"פ 4596/98 פלונית נגד מדינת ישראל (25.01.00)):

"בהתאם לכל האמור, יש לקבוע, כי ענישה גופנית כלפי ילדים, או השפלתם וביזוי כבודם כשיטת חינוך מצד הוריהם, פסולה היא מכול וכול, והיא שריד לתפיסה חברתית-חינוכית שאבד עליה כלח. הילד אינו רכוש הורה; אסור כי ישמש שק אגרוף, שבו יכול ההורה לחבוט כרצונו, כך גם כאשר ההורה מאמין בתום-לב שמפעיל הוא את חובתו וזכותו לחינוך ילדו. הילד תלוי בהורה, זקוק לאהבתו, להגנתו ולמגעו הרך. הפעלת ענישה הגורמת לכאב ולהשפלה אינה תורמת לאישיותו של הילד ולחינוכו, אלא פוגעת היא בזכויותיו כאדם. היא פוגעת בגופו, ברגשותיו, בכבודו ובהתפתחותו התקינה. היא מרחיקה אותנו משאיפתנו לחברה נקייה מאלימות. אשר-על-כן, נדע כי שימוש מצד הורים בעונשים גופניים או באמצעים המבזים ומשפילים את הילד כשיטת חינוך, הינו אסור בחברתנו כיום."

בענייננו, הנאשם תקף במשך מספר שנים ארבעה מילדיו בסטירות ואגרופים, צעק עליהם, קילל אותם והשפיל אותם וזאת אך משום שלא סרו למרותו והנאשם איבד עשתונותיו. ניתן לשער שהנאשם היה ממשיך בהתנהלות מכוערת זו לולא היה בנו הבכור מתלונן ומספר על מעלליו.

באשר למדיניות הענישה הנוהגת, בפסיקה נקבע מנעד רחב של מתחם עונש הולם לעבירות בהן הורשע הנאשם וכל מקרה ומקרה נבחן לגופו על פי נסיבותיו.

ברע"פ 5705/18 ס' ק' נ' **מדינת ישראל** (29.08.18) - נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בביצוע ריבוי עבירות של תקיפה סתם ואיומים שביצע כלפי אשתו וילדיו במשך מספר שנים. המערער ניהל הוכחות במשך תשע שנים ולאחר שהורשע, נדון ל-6 חודשי עבודות שירות וזאת בשל חלופת הזמן בלבד. בערעורו, בית המשפט המחוזי הקל בעונשו וגזר עליו 4 חודשי עבודות שירות בשל חלופת הזמן, מעצרו למשך תקופה ארוכה וספק בעניין התיישנותן של חלק מהעבירות. בקשת ערעור שהגיש נדחתה.

ברע"פ 3719/21 **פלוני נגד מדינת ישראל** (07.06.21) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בתקיפת קטין על ידי אחראי. בנסיבות המקרה, הכה הנאשם את שלושת ילדיו הקטינים, במספר הזדמנויות, במשך חמש שנים, בין היתר באמצעות חגורה באופן שהותיר סימנים, בסטירות, משיכות בשערות, איומים בסכין, בעיטות ואגרופים. הנאשם נידון לעונש בן 40 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשם לביהמ"ש המחוזי על חומרת העונש, נדחה. ביהמ"ש העליון קבע שעונשו של הנאשם לא חורג ממדיניות הענישה הנוהגת.

ברע"פ 1322/19 **פלוני נגד מדינת ישראל** (14.03.19) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בתקיפת קטין על ידי אחראי הגורמת חבלה, ובתקיפת קטין על ידי אחראי. הבקשה הופנתה כלפי ההחלטה שלא להימנע מהרשעתו. בנסיבות המקרה, הכה הנאשם את בתו הקטינה, בהזדמנויות שונות, לעיתים באמצעות חגורה, ולא פעם תוך השפלתה במרחב הציבורי. על הנאשם נגזרו מאסר על תנאי, צו של"צ, פיצוי וצו מבחן. ביהמ"ש העליון קבע כי מעשיו של הנאשם מגלים חומרה יתרה, וכי אין בהרשעתו כדי לפגוע באופן קונקרטי בשיקומו.

ברע"פ 9633/16 **פלוני נגד מדינת ישראל** (17.04.18) - ביהמ"ש העליון דחה את ערעורו של נאשם על הכרעת דינו ועל גזר דינו של בית המשפט המחוזי. הנאשם הורשע בחמישה מקרי אלימות כלפי אשתו וכלפי ילדיו במשך מספר שנים, ונידון ל-27 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הנאשם הורשע באירועים הכוללים שבירת ידה של אשתו; בעיטות באשתו; הכאת בתו לרבות באמצעות חגורה; והכאת בנו בין היתר באמצעות צינור. ביהמ"ש העליון קבע כי העונש שהוטל על הנאשם אינו חמור יתר על המידה, וכי הוא משקלל את נסיבות המעשה והעושה.

ברע"פ (מח' י-ם) **אנגידאו נגד מדינת ישראל** (18.07.17) - ביהמ"ש המחוזי קיבל את ערעורו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי, כך שעונשו הופחת מ-7 חודשי מאסר בפועל ל-4 חודשי מאסר. בנסיבות המקרה, הכה הנאשם את בנו הקטין בשני אירועים: באחד באמצעות מקל מטאטא, חגורה, וכבל של "עכבר" מחשב וגרר אותו; ובשני באמצעות חגורה. בית משפט קמא קבע שמתחם העונש ההולם את המעשים הוא מאסר בפועל לתקופה שבין מספר חודשים ועד לשנה וחצי. הנאשם התכחש למעשים שבהם הורשע ושירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינו. ביהמ"ש המחוזי קבע שהמתחם שקבע בית משפט קמא הוא נכון וראוי, וכך גם העונש שהוטל על הנאשם. עם זאת מצא בית המשפט לנכון להתערב בעונש ולהמתיקו קמעא נוכח שינוי נסיבות במשפחת הנאשם המעיד על הדרדרות במצבה של המשפחה.

בע"פ (מח' חי') 8394-12-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (13.2.14) - התקבל באופן חלקי ערעור המדינה על קולת העונש, בעניינו של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירות אלימות במשפחה. הנאשם במספר רב של הזדמנויות תקף, בין היתר, את בתו הקטינה באמצעות גופו ואף באמצעות חפצים. בית משפט השלום גזר עליו 120 שעות של"צ וצו מבחן למשך 18 חודשים. בנוסף על כך, בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם מאסר על תנאי והתחייבות כספית.

במקרה זה שבפניי, עובדות כתב האישום המתוקן מתארות התנהגות מכוערת ואלימה של הנאשם כלפי ילדיו הקטינים עליהם היה אחראי במשך מספר שנים. התנהגות זו אולי לא גרמה לחבלות חמורות ואולם אין בכך כדי להמעיט מאווירת הטרור שהשליט הנאשם בביתו וכראיה, ניתן לראות כיצד בנו הבכור של הנאשם סירב ליצור עימו קשר בתחילת התהליך וכיצד חשש מפני חזרת הנאשם לביתו.

נסיבותיו של מקרה זה מוביל לקביעה שמתחם העונש ההולם למעשה העבירות, נע בין 12 חודשי מאסר בפועל ועד ל- 24 חודשי מאסר בפועל, לצד הטלת ענישה הצופה פני עתיד וקנס.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

לנאשם אין הרשעות קודמות או מאוחרות. עד למעצרו עבד הנאשם כמחנך ולמעשה, גם כעת שב הנאשם לעבודתו כאשר מטעמו הוגשו עדויות ומכתבים המעידים על היותו איש חינוך הנוהג כלפי תלמידיו באופן מעצים ואוהב.

הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן בהזדמנות הראשונה ובכך, לקח אחריות על מעשיו, חסך זמן שיפוטי רב וחשוב מכל, חסך מבני משפחתו מלתת את עדותם ולשחזר את החוויה הקשה.

כמו כן, מראשית ההליך, הכיר הנאשם במעשיו הרעים וביקש טיפול על מנת למנוע את הישנות התנהגותו ועל מנת שיקבל כלים להתמודדות עם תסכוליו ועם האתגרים שמציבים ילדיו.

עוד יש לקחת בחשבון את מעצרו של הנאשם מאחורי סורג ובריה במשך חודשיים כאשר ידוע שימי מעצר קשים מימי מאסר.

למעשה, לאור העבירות אותן ביצע הנאשם, ריבוי, ריבוי הנפגעים ומשך השנים בהן בוצעו היה מקום לגזור על הנאשם תקופת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה. אולם, במקרה זה, לאור ההליך השיקומי המשמעותי אותו עובר הנאשם לאורך זמן, השכילו הצדדים שניהם לביקש לגזור על הנאשם מאסר בפועל בעבודות שירות בלבד אלא שהם חלוקים על משך התקופה. כאמור, לולא הליך הטיפול אותו עבר ועדיין מתמיד בו הנאשם, היה מקום לגזור עליו מאסר בפועל, אך סבורני שזהו התיק בו יש לחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום ולהטיל על הנאשם מאסר שינשא בעבודות שירות כפי שביקשו הצדדים ובצדק.

אכן, הנאשם עובר טיפולים פרטני ומשפחתי במשך כשנתיים וגם כעת הוא מעוניין להמשיך בו ולהשלימו וזאת על מנת

לתקן ולו במעט את הנזק שגרם לבני משפחתו ובית המשפט מעוניין לחזקו בדרך זו. עם זאת, לא ניתן להתעלם ממשך הזמן הרב בו בוצעו העבירות ומהעובדה שאלו בוצעו כנגד מספר קטינים כדרך של חינוך ולמעשה פגעה בנפשם הרכה של הקטינים, כפי שניתן להתרשם מדיווחי הגורמים המטפלים בפני שירות המבחן. בנסיבות אלה, מקובלת עליי עמדת המאשימה שביקשה להטיל 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

בשים לב למצבה הכלכלי של המשפחה ומשהטלת עיצום כספי למעשה יפגע בנפגעים, לא מצאתי לנכון להטיל על הנאשם ענישה כספית.

סופו של דבר, מבלי להקל ראש בנסיבות ביצוע העבירות, בשים לב לנתונים שפורטו ולעמדת הצדדים, אני מטיל בזאת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 6 חודשים אשר יבוצע בעבודות שירות. מתקופה זו תנוכה תקופת המעצר - מעצרו של הנאשם על פי רישומי שב"ס. הנאשם יתייצב בתאריך 02.04.24 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות - **יחידת ברקאי שלוחת צפון מתחם כלא מגידו** וזאת לצורך קליטתו.

2. מאסר על תנאי של 4 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה על עבירה שהורשע בה בתיק זה או כל עבירה מסוגאלימות גופנית פיזית או מילולית שעונשה שנתיים מאסר ומעלה, על פי חוק העונשין התשל"ז - 1977 ויורשע בה.

3. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך של 5,000 ₪ לפיה יתחייב תוך 3 שנים מהיום להימנע מלעבור על עבירה של אלימות מילולית או פיזית, שעונשה שנתיים מאסר ומעלה.

4. צו מבחן למשך שנה.

הוסבר לנאשם כי ככל שלא ימלא אחר צו המבחן, יכול ותוגש בקשה ועניינו יובא לבית המשפט לצורך דיון מחודש ברכיבי הענישה של גזר הדין.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ד אדר א' תשפ"ד, 04 מרץ 2024, במעמד הצדדים.

